

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.2.2026.WP
Warszawa, 14 maja 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 14600 z dnia 14 stycznia 2026 r. Poseł na Sejm RP Pani Marty Stożek, przedstawiam poniżej stanowisko w sprawie.

Uprzejmie informuję, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) realizuje zadania na podstawie przepisów prawa, w tym ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.) oraz aktów wykonawczych. Zakres działań organów w odniesieniu do podmiotów wprowadzających ścieki do wód jest ściśle determinowany obowiązującymi regulacjami prawnymi i nie może być dowolnie rozszerzany bez wyraźnej podstawy prawnej.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez jednostkę podległą, PGW WP podejmuje szereg działań w ramach ustawowych instrumentów zarządzania zasobami wodnymi, ukierunkowanych na wzmocnienie skuteczności systemu ochrony wód, które ze względu na skalę oraz złożoność problematyki związanej z oddziaływaniem zasolonych wód na ekosystemy rzeczne, wymagają długofalowego i skoordynowanego podejścia, obejmującego aspekty organizacyjne, prawne oraz finansowe.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 1963), której celem była poprawa warunków środowiskowych rzeki Odry w zakresie ilości i jakości wód, a także usprawnienie funkcjonowania gospodarki wodnościekowej na obszarze, który może mieć wpływ na środowisko wodne w dorzeczu rzeki Odry, organy PGW WP, w terminie 18 miesięcy, przeprowadziły przegląd 824 pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód na obszarze zlewni rzeki Odry, w tym pozwoleń dotyczących odprowadzania zasolonych wód pochodzących z odwadniania kopalń. Wyniki ww. przeglądu potwierdziły, że zdecydowana większość podmiotów realizuje obowiązki wynikające z posiadanych pozwoleń wodnoprawnych, a skala stwierdzonych nieprawidłowości nie uzasadnia tezy o systemowym naruszeniu warunków korzystania z wód przez przedsiębiorców działających w oparciu o obowiązujące decyzje administracyjne.

Należy jednocześnie wskazać, że PGW WP nie posiada kompetencji do arbitralnego ograniczania lub cofania pozwoleń wodnoprawnych, jeżeli podmioty korzystające z wód realizują warunki określone w tych pozwoleniach. Każde rozstrzygnięcie w tym zakresie

musi być oparte na przesłankach ustawowych i udokumentowanych ustaleniach faktycznych, z poszanowaniem zasad praworządności oraz ochrony praw nabytych.

Realizując obowiązek wynikający z art. 22 ust. 2 ww. ustawy, PGW WP przekazało ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wyniki przeprowadzonego przeglądu pozwoleń, wskazując te decyzje, które – w świetle dostępnych danych i obowiązujących przepisów – mogą wymagać cofnięcia lub ograniczenia na podstawie art. 415 lub art. 417 ustawy - Prawo wodne, w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych. Opisane działania stanowiły realizację szczególnego, jednorazowego mechanizmu ustawowego, wprowadzonego w związku z kryzysem ekologicznym na rzece Odrze i miały na celu wzmocnienie ochrony wód powierzchniowych w tym obszarze. Należy podkreślić, że przepisy prawa nie przewidują stałego, nadzwyczajnego trybu weryfikacji wszystkich pozwoleń wodnoprawnych w czasie rzeczywistym.

Ponadto PGW WP poinformowało, że w latach 2023–2025 zwiększono liczbę kontroli gospodarowania wodami. W 2023 r. przeprowadzono 517 kontroli planowych i doraźnych, w 2024 r. – 708 kontroli, a w 2025 r. - 1 093. Jednym z kluczowych aspektów kontroli była (i jest) kontrola zakładów wprowadzających ścieki do środowiska lub urządzeń kanalizacyjnych innych podmiotów. W latach 2023-2024 na obszarze działania PGW WP Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w: Gliwicach, Wrocławiu i Szczecinie przeprowadzono w tym zakresie po 49 kontroli, a w 2025 r. – 96.

Kontrole NIK przeprowadzone po katastrofie odrzańskiej z 2022 r. wskazały, że PGW WP nie gromadzi w należyty sposób oraz nie wykorzystuje właściwie danych pochodzących ze sprawozdań z art. 304 ustawy – Prawo wodne. W 2023 r. został opracowany elektroniczny formularz Excel dla sprawozdających z art. 304 ustawy – Prawo wodne, który został opublikowany na stronach internetowych regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez PGW WP, 9 października 2024 r. została podpisana umowa pomiędzy PGW Wody Polskie a wykonawcą dotycząca wykonania pilotażu usługi automatyzacji ekstrakcji i anonimizacji danych (ze skanów pdf) w zakresie wybranych atrybutów sprawozdań z art. 304 ustawy – Prawo wodne, która polegała na pilotażowym wdrożeniu w PGW WP odpowiedniego narzędzia informatycznego wraz z udostępnieniem licencji czasowej.

Odnosząc się do zapytania o zasadność wprowadzenia systemu ciągłego monitoringu jakości i ilości ścieków oraz wód odbiornika, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Infrastruktury podjęło prace legislacyjne nad projektem rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającym rozporządzenie w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Zakres projektowanych zmian obejmuje m.in. planowane określenie obowiązku prowadzenia ciągłego pomiaru wybranych parametrów podstawowych (w tym przewodności elektrolitycznej) ścieków przemysłowych, wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych oraz wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków. Nowymi regulacjami planuje się objąć podmioty wprowadzające do wód ścieki przemysłowe oraz wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, którym dopuszczono wzrost sumarycznego stężenia chlorków i

siarczanów do wartości większej niż 1000 mg/l. Projekt dokumentu uzyskał wpis do wykazu prac legislacyjnych Ministra Infrastruktury pod numerem 89.

Prace nad ww. projektem zbiegły się w czasie z pracami Międzyresortowego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Sytuacjom Kryzysowym i Zagrożeniom Środowiskowym na Rzece Odrze, którego pracami kieruje Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Jednym z efektów prac Zespołu ma być wypracowywanie propozycji działań, rekomendacji oraz rozwiązań, w tym prawnoorganizacyjnych oraz technicznych, mających na celu przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i zagrożeniom środowiskowym na rzece Odrze oraz reagowanie na nie. W związku z zakresem działań Zespołu procedowanie zmian w ww. rozporządzeniu nie może odbywać się w oderwaniu od prac (i ostatecznie rekomendacji) Zespołu. Wyniki prac Zespołu mogą bowiem mieć znaczący wpływ na prawne podejście do kwestii ścieków zasolonych. Zasadnym jest zatem uwzględnienie wyników prac ww. Zespołu w dalszych pracach legislacyjnych, zarówno wspomnianej nowelizacji rozporządzenia, jak i ustawy – Prawo wodne.

Obecnie Międzyresortowy Zespół ds. Odry prowadzi prace związane z analizą wniosków z przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, zrealizowanego przez PGW WP. Celem analizy jest wskazanie niezbędnych zmian organizacyjnych i legislacyjnych, które usprawnią procesy w obszarze gospodarowania wodami. W ramach tej analizy rozpatrywane jest m.in. wprowadzenie obowiązku stałego monitoringu jakości wód przez zakłady.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w 2025 roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w ramach współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), rozpoczął realizację pilotażowego monitoringu automatycznego jakości wód powierzchniowych. Pilotaż zakłada utworzenie dziesięciu stanowisk pomiarowych na rzece Odrze. To rozwiązanie pomostowe, zaplanowane na okres poprzedzający wejście w życie planowanej nowelizacji ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Przygotowywana nowelizacja ustawy ma usystematyzować zagadnienia związane z wdrożeniem systemu monitoringu automatycznego oraz zagwarantowanie stabilnego źródła finansowania tego systemu.

Odnosząc się do pytania o zmianę procedury wydawania pozwoleń wodnoprawnych, uprzejmie informuję, że Minister Infrastruktury podjął działania w celu wprowadzenia systemowego rozwiązania dotyczącego stosowania oceny skumulowanej przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych. Po przeprowadzonej kontroli Najwyższej Izby Kontroli pn. Działania podmiotów publicznych w związku z kryzysem ekologicznym na rzece Odrze, skierowano wniosek pokontrolny do Ministra Infrastruktury wskazujący na potrzebę podjęcia działań legislacyjnych w celu zapewnienia wykonywania przez organy wydające pozwolenia wodnoprawne/ pozwolenia zintegrowane w toku prowadzonych postępowań obowiązkowej oceny skumulowanego wpływu zrzutu ścieków objętych wnioskami o wydanie ww. pozwoleń na stan odbiornika tych ścieków.

W celu wykonania ww. wniosku w Ministerstwie Infrastruktury podjęto działania w celu dokonania szczegółowej analizy wskazanego przez NIK problemu. Aktualnie trwa analiza zabranych informacji w tym zakresie. Po zakończeniu analizy będzie możliwe określenie

kierunków ewentualnych zmian legislacyjnych. Termin wykonania zalecenia pokontrolnego uzależniony jest od wyników/wniosków z tej analizy.

Ponadto, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska problematyka dotycząca kumulacji zanieczyszczeń ze ścieków odprowadzanych do rzek przez zakłady i instalacje przemysłowe, jest rozpatrywana przez Międzyresortowy Zespół ds. Odry, m.in. w ramach analiz dotyczących możliwości zmian organizacyjnych i legislacyjnych.

Dodatkowo, na podstawie zalecenia Międzyresortowego Zespołu ds. Odry, funkcjonuje Grupa Robocza ds. Rekomendowania Ograniczenia Zrzutów (koordynowana przez PGW WP). W skład ww. Grupy roboczej wchodzi przedstawiciele: IMGW-PIB, GIOŚ, GDOŚ, MKiŚ, MP oraz przedstawiciele zakładów górniczych KGHM Polska Miedź S.A., Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. Grupa cyklicznie analizuje: aktualną sytuację hydrologiczną, meteorologiczną, stan jakościowy wód z uwzględnieniem badań ilościowych „złotej algi”, a także możliwości ograniczania zrzutów wód z zakładów górniczych. Efektem spotkań są rekomendacje dotyczące gospodarowania przez zakłady przemysłowe zrzutami wód poprzemysłowych. Decyzje zapadają na podstawie aktualnego stanu wód rzeki Odry oraz stopnia zagrożenia rozwojem *Prymnesium parvum* (tzw. „złotej algi”). Ostatnie spotkanie Grupy odbyło się w dniu 21 stycznia bieżącego roku.

Jednocześnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozpoczęło prace nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przywracaniem retencji oraz zapobieganiem skutkom suszy. W ramach tego projektu przewidziano m.in. uporządkowanie mechanizmów koordynacji oraz optymalizacji funkcjonowania systemów retencyjno-dozujących w polskim porządku prawnym, aby zapobiegać zjawiskom kumulacji zanieczyszczeń. Wniosek o wpis tego projektu do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów został złożony i oczekuje na rozpatrzenie przez Zespół ds. programowania Prac Rządu.

Gospodarowanie wodami, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze zm.), zwanej dalej „ustawą Prawo wodne”, opiera się na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe oraz analizę ekonomiczną. Taki sposób gospodarowania wodami jest zgodny z zasadą „zanieczyszczający płaci”, wynikającą Ramowej Dyrektywy Wodnej, tj. Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Jednak obowiązujące przepisy ustawy Prawo wodne zwalniają z opłat za usługi wodne kopalnie dokonujące poboru wód w ramach odwadniania kopalń. Zgodnie z art. 268 ust. 2 ustawy Prawo wodne, opłatę za usługi wodne za pobór wód podziemnych lub powierzchniowych do celów wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) oraz do celów pozostałego górnictwa i wydobywania ponosi się wyłącznie za pobór wód podziemnych lub ujęć wód powierzchniowych, które nie należą do systemów odwodnienia zakładów górniczych. Tym samym z obowiązku uiszczenia opłat za pobór wód podziemnych i powierzchniowych jest zwolniony pobór wód podziemnych lub wód

powierzchniowych do celów wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego oraz do celów pozostałego górnictwa i wydobywania z ujęć wód podziemnych lub ujęć wód powierzchniowych, które należą do systemów odwadniania zakładów górniczych.

Ponadto, zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69 z późn. zm.), korzystanie z wód kopalnianych dla zaspokojenia potrzeb zakładu górniczego jest bezpłatne.

Należy jednak wskazać, że zakłady górnicze, co do zasady – jeśli nie podlegają zwolnieniu z opłat na poziomie ustawowym, ponoszą opłaty za usługi wodne za odprowadzanie wód zasolonych do wód publicznych.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności a także potrzebę jak najpełniejszej realizacji zasady „zwrotu kosztów usług wodnych” Ministerstwo Infrastruktury dokonuje analiz w zakresie potrzeby zmiany systemu opłat za usługi wodne, które zapewniłyby lepszą ochronę środowiska, w szczególności rzeki Odry, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, zgodnie z przekazanym stanowiskiem, Ministerstwo Klimatu i Środowiska postuluje, aby ramy legislacyjne ewoluowały w kierunku skuteczniejszego zachęcania przemysłu do inwestowania w technologie oczyszczania, m.in. poprzez wprowadzenie wyższych opłat za odprowadzanie ścieków do wód – wg zasady zanieczyszczający płaci. Takie postulaty zostały m.in. zgłoszone na etapie międzyresortowego uzgodnienia ustawy o zmianie niektórych ustaw wspierających bezpieczeństwo rzeki Odry oraz w zakresie gospodarki wodnej (UD96).

Odnosząc się do pytania o wprowadzenie zachęt dla podmiotów inwestujących w instalacje odsalania wody, należy wskazać, że obecnie już obowiązują zachęty finansowe dla zakładów prowadzących działalność w zakresie odprowadzania wód zasolonych do wód, dla tzw. zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu. Przedmiotowe zakłady, jeżeli będą wykorzystywały systemy oczyszczania lub podczyszczania ścieków zasolonych mogą korzystać z obniżek opłat za odprowadzanie wód zasolonych do wód. Przedmiotowe instrumenty prawne zostały wprowadzone ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry. Przedmiotowe rozwiązanie było powiązane z podwyższeniem w dłuższej perspektywie opłat dla zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu.

Należy wskazać, że ewentualne inne zachęty mogłyby zostać wprowadzone ze środków przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarki wodnej, które pozostają w dyspozycji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednak nadzór nad przedmiotowym funduszem należy do właściwości Ministra Klimatu i Środowiska.

Ministerstwo Infrastruktury nie proceduje zmian przepisów w zakresie obowiązku budowy i stosowania systemów odsalania oraz retencyjno-dozujących w kopalniach. Jednocześnie należy wskazać, że ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry wprowadziła do porządku prawnego definicję „systemu retencyjno-dozującego” oraz „systemu oczyszczania lub podczyszczania ścieków zasolonych”. Rozwiązania te miały na

celu zachęcenie do realizację proekologicznych inwestycji, które zmniejszą ilość ścieków odprowadzanych do rzek i które pozwolą całkowicie lub znacząco ograniczyć zrzut wód zasolonych w okresie suszy.

Analiza niezbędnego czasu na realizację inwestycji w celu budowy systemu retencyjno-dozującego, w postaci zbiornika o ogromnej pojemności, kosztującego w niektórych przypadkach (dot. największych przedsiębiorstw) nawet ponad miliard złotych, a także budowa systemu oczyszczania lub podczyszczania ścieków wymagają co najmniej kilku lat na przeprowadzenie procesu inwestycyjnego, w tym pozyskania decyzji środowiskowych. W związku z powyższym ocena wprowadzonych zachęt do realizacji przedmiotowych systemów będzie możliwa dopiero po upływie kilku lat od wejścia w życie ww. przepisów (niezbędnego do wykonania takich systemów lub co najmniej podjęcia prac inwestycyjnych w tym zakresie). Dopiero wtedy będzie można ocenić czy celowe jest wprowadzenie bardziej rygorystycznych wymagań w tym zakresie polegających na obowiązku (a nie tylko zachęcie do wykonania) budowy i stosowania takich systemów, w szczególności biorąc pod uwagę koszty ich wykonania dla zakładu.

Ponadto, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w porozumieniu z innymi resortami, opracowało Plan inwestycyjny sektora górniczego mający na celu obniżenie zasolenia wód rzeki Odry (dalej „Plan”). Dokument został podzielony na dwa etapy. Etap I został zatwierdzony przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w dniu 24 października 2025 r. i jest obecnie wdrażany. Działania przewidziane w ramach Etapu I do roku 2030 mają na celu ograniczenie zasolenia w dorzeczu Odry.

Tradycyjne systemy odsalania charakteryzują się dużym zużyciem energii, co przekłada się na wysokie koszty użytkowania i stanowi poważną przeszkodę przy realizacji takich inwestycji. Z tego powodu kluczowym elementem Etapu I Planu jest komponent badawczo-rozwojowy, który umożliwi identyfikację innowacyjnych technologii, potencjalnie prowadzących do istotnej redukcji kosztów odsalania wód kopalnianych. Przetestowanie w formie pilotażu nowoczesnych technologii odsalających da możliwość upowszechnienia innowacyjnych rozwiązań. Realizacja pilotażu jest planowana w 2026 r. Aktualnie trwają przygotowania programu priorytetowego NFOŚiGW „Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin”, którego celem jest uwzględnienie wspomnianego komponentu badawczo-rozwojowego.

Plan obejmuje również m.in. działania ukierunkowane na zwiększenie zdolności retencyjnych wód kopalnianych oraz ograniczenie napływu wód dołowych do górotworu w wybranych zakładach górniczych.

Po uzyskaniu wyników z realizacji pilotażu innowacyjnych technologii odsalania oraz dodatkowych prac badawczych, podjęte zostaną dalsze etapy programowe: faza II Planu. Przewiduje się, że faza II będzie zawierała dodatkowe elementy, w tym docelowe inwestycje w zakresie instalacji odsalających, co pozwoli na istotną redukcję zasolenia wód w kierunku długotrwałego osiągnięcia celów środowiskowych.

Niezależnie od powyższego, Międzyresortowy Zespół ds. Odry prowadzi prace nad zmianami legislacyjnymi i organizacyjnymi wskazanymi w odpowiedzi na pytanie nr 1. Dyskutowane są między innymi propozycje zaostżenia przepisów dotyczących

odprowadzania ścieków do cieków wodnych. Jednocześnie, w ramach projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przywracaniem retencji oraz zapobieganiem skutkom suszy, o którym mowa w odpowiedzi na pytanie nr 1, przewidziano m.in. korektę współczynników różnicujących jednostkową stawkę opłat za usługę wodną. Zmiana ma sprawić, że bardziej opłacalny stanie się rozwój i wykorzystanie systemów retencyjnych o dłuższym czasie zatrzymania ścieków.

Odnosząc się do pytania o podniesienie opłat za odprowadzanie ścieków kopalnianych, uprzejmie informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry od dnia 1 stycznia 2030 r. stawka dla zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu za 1 kg chlorków i siarczanów ulegnie zwiększeniu o 100 % w stosunku do obecnej opłaty, wynoszącej 0,05 zł. Aktualnie stawka opłaty za wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków (wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych) wynosi 0,05 zł. Ministerstwo Infrastruktury dostrzega potrzebę analizy systemu opłat za usługi wodne, także w ww. zakresie, mając na względzie, że od wprowadzenia nowego systemu opłat za usługi wodne, tj. 1 stycznia 2018 r., nie podnoszono wysokości poszczególnych stawek opłat za usługi wodne zarówno maksymalnych, jak i jednostkowych. Brak zmian w tym zakresie doprowadził do faktycznego obniżenia stawek opłat za usługi wodne z każdym rokiem o wskaźnik inflacji.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Arkadiusz Marchewka

Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Klimatu i Środowiska (do sprawy: DSOK-ZEW.0500.2.2026.AJ)